

2014: Έτος Εορτασμού για τη συμπλήρωση 100 χρόνων λειτουργίας των ΓΑΚ

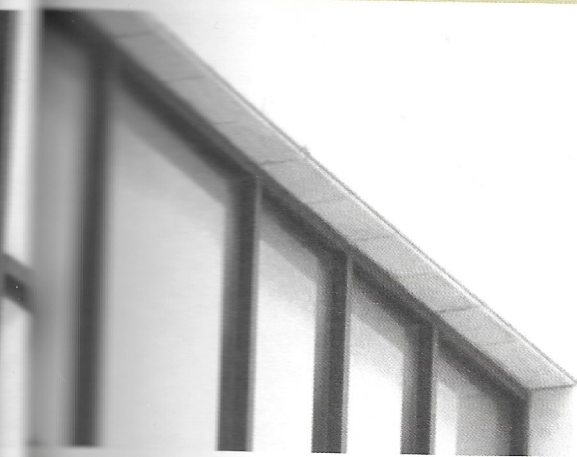
Το έτος 2014, τα Γενικά Αρχεία του Κράτους (ΓΑΚ) συμπλήρωσαν έναν αιώνα από την ίδρυσή τους, έχοντας διανύσει μια μακρά ιστορική διαδρομή αδιάλειπτης λειτουργίας και προσφοράς. Το πολυεπίπεδο έργο, που παράγεται στα ΓΑΚ, έχει ως στέρεο υπόβαθρο τον αρχαιακό πλούτο που κατέχουν και συνεχώς εμπλουτίζουν, την οργανωτική τους δομή βάσει του νομοθετικού τους πλαισίου (Ν.1946/1991) προσαρμοσμένου στα ευρωπαϊκά πρότυπα, καθώς και την καθοριστική συμβολή των σημαντικών πνευματικών προσωπικοτήτων και του ανθρώπινου δυναμικού που τα στελεχώνουν διαχρονικά.

Τα ΓΑΚ, τόσο η Κεντρική όσο και οι Περιφερειακές Υπηρεσίες, διατηρούν την ιστορική μνήμη της χώρας, εξασφαλίζοντας την πρόσβαση στις πηγές, εξυπηρετούν τον πολίτη, συμμετέχουν ισότιμα σε διεθνείς δράσεις που αφορούν στη διαχείριση των αρχείων και ενεργοποιούν την κοινωνία και κυρίως τις νεότερες γενιές, μέσα από τις πολιτιστικές, εκδοτικές και εκπαιδευτικές τους δραστηριότητες να προσεγγίσουν, με τη χρήση νέων τεχνολογιών, τα αρχαιακά τεκμήρια που συνδέουν το παρελθόν με το παρόν, αλλά και με το μέλλον.

Εφαρμόζοντας την πολιτική της εξωστρέφειας η Κεντρική Υπηρεσία (Κ.Υ.) των ΓΑΚ, αξιοποιώντας το υπερσύγχρονο κτήριο της, πρωτοστάτησε στις εκδηλώσεις εορτασμού των 100 χρόνων.

Με την ευθύνη της Επιτροπής Εορτασμού των 100 χρόνων ΓΑΚ (κα Αμαλία Παππά, κα Μαρία Βακαλοπούλου, κα Χριστίνα Σάρρα) διοργανώθηκαν αξιόλογες επιστημονικές και πολιτιστικές δράσεις, ανοίγοντας διάπλατα τις πύλες των ΓΑΚ στο κοινό: πρωτότυπες εκθέσεις, (όπως «Η λογοκρισία την περίοδο της δικτατορίας των συνταγματαρχών» και η εικαστική έκθεση Γακ-Art, που εγκαινιάστηκε κατά τον εορτασμό της Παγκόσμιας Ημέρας Αρχείων και στην οποία τριάντα ένας καλλιτέχνες εμπνεύστηκαν από τα ΓΑΚ δημιουργώντας νέες εικαστικές γραφές), προβολές σπάνιου οπτικοακουστικού υλικού (όπως η ταινία του σκηνοθέτη κ. Βασίλη Δούβλη «Στοργή στο λαό», που υπήρξε παραγωγή του τηλεοπτικού σταθμού της Βουλής καθώς και το ντοκιμαντέρ «Κρυφτό», με αφορμή τον εορτασμό της Παγκόσμιας Ημέρας Οπτικοακουστικής Κληρονομιάς σε συνεργασία με την ΝΕΡΙΤ), συμμετοχές σε πρωτοποριακές δράσεις (όπως στο OPEN HOUSE ATHENS, και στις Ευρωπαϊκές Ημέρες Πολιτιστικής Κληρονομιάς με τον γενικό τίτλο «Τα πρόσωπα του χρόνου»).

Στο πλαίσιο της Ελληνικής Προεδρίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που συνέπεσε με τον εορτασμό, τα ΓΑΚ διοργάνωσαν επίσης με μεγάλη επιτυχία τις επιστημονικές εργασίες του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Εθνικών Αρχειονόμων (EBNA) και της Συνάντησης της Ευρωπαϊκής Ομάδας Αρχείων (EAG) στο Ζάππειο Μέγαρο, τη Συνάντηση του Φόρουμ για τη Διαχείριση του Κύκλου Ζωής των Εγγράφων (DLM Forum) στο Υπουργείο Εξωτερικών, τη Συνάντηση των εκπροσώπων του ευρωπαϊκού προγράμματος APEx (Archives Portal Europe network of Excellence) που συμμετέχουν και τα ΓΑΚ, και την 6η Άτυπη

Συνάντηση των Επικεφαλής των Τμημάτων Συντήρησης των Ευρωπαϊκών Εθνικών Αρχείων στην Κ.Υ. Τα παραπάνω διεθνή ανοίγματα ανέδειξαν το έργο τους, αλλά και την πολιτιστική κληρονομιά της Ελλάδας σε περισσότερες από 300 προσωπικότητες από το διεθνή χώρο του πολιτισμού. Αρωγός στις ανωτέρω δράσεις υπήρξε ο Δήμος Φιλοθέης - Ψυχικού, ο οποίος σε πάγια βάση υποστηρίζει το έργο των ΓΑΚ.

Κυρίαρχη θέση στις εκδηλώσεις αυτές εορτασμού της Κ.Υ. κατείχε η έκθεση που διοργανώθηκε σε χώρο που παραχωρήθηκε από το Ίδρυμα Ευγενίδου, με θέμα «100 χρόνια Γενικά Αρχεία του Κράτους - 500 χρόνια ιστορίας». Βασικός αρωγός και χρηματοδότης του όλου εγχειρήματος υπήρξε το Ίδρυμα Μποδοσάκη, η πάγια υποστήριξη του οποίου αποτελεί ιδιαίτερη τιμή για τα ΓΑΚ και ουσιαστική στήριξη ενώ σημαντική υπήρξε η οικονομική ενίσχυση από την πλευρά του Ιδρύματος Ευγενίδου.

Η παρούσα έκδοση παρουσιάζει στον αναγνώστη το αρχειακό υλικό που περιελάμβανε η έκθεση, αποτελώντας ένα εντυπωσιακό πανόραμα ιστορικής μνήμης και παράλληλα έναν καλαίσθητο οδηγό για το ενδιαφερόμενο κοινό της χώρας και του εξωτερικού, εξοικειώνοντας το με τις πολύτιμες αρχειακές συλλογές των ΓΑΚ. Το αρχειακό αυτό υλικό καλύπτει τη χρονική περίοδο από τον 17ο αιώνα έως τον 21ο αιώνα, παρουσιάζει όλες τις περιόδους της ελληνικής ιστορίας και είναι χαρακτηριστικό δείγμα του πλούτου του «Θησαυροφυλακείου» των ΓΑΚ, μιας ανεξάντλητης δεξαμενής για την έρευνα και τη συγγραφική πονημάτων που εμπλουτίζουν την εγχώρια και τη διεθνή βιβλιογραφία.

Το άψογο αποτέλεσμα της έκθεσης οφείλεται σε πλειάδα συντελεστών, συναδέλφων των ΓΑΚ και εξωτερικών συνεργατών που συνεισέφεραν εποικοδομητικά. Συγχαρητήρια επίσης οφείλουμε στον αρχιτέκτονα κ. Νίκο Μίχο για τον εμπνευσμένο σχεδιασμό. Τέλος, για την πραγματοποίηση της ανά χειρας έκδοσης σημαντική ήταν η συμβολή του κ. Δημήτρη Παπαδημητρόπουλου, Ειδικού Γραμματέα του Εθνικού Τυπογραφείου και μέλους της Εφορείας των ΓΑΚ.

Ευχαριστίες εκφράζουμε στο Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων για την άριστη συνεργασία και την υποστήριξη, στην Εφορεία των ΓΑΚ και στο Πρόεδρο της κ. Νίκο Καραπιδάκη, στο ανθρώπινο δυναμικό που στελεχώνει την Υπηρεσία και στους χορηγούς μας, των οποίων ο αριθμός αυξάνεται διαρκώς.

Με την ουσιαστική και διαχρονική υποστήριξη του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, την αμέριστη κατάθεση των πνευματικών, ψυχικών και σωματικών δυνάμεων του ανθρώπινου δυναμικού της Υπηρεσίας, αλλά και τη συμπαράσταση της Πολιτείας και της Κοινωνίας, ευελπιστούμε ο Εθνικός Αρχειακός Φορέας να προχωρήσει δυναμικά κατά την επόμενη εκατονταετία, μέσα στο πλαίσιο ενός ολοένα και περισσότερο εξελισσόμενου και διαδραστικού περιβάλλοντος, αναδεικνύοντας την εθνική αποστολή του.

Μαριέττα Μινώτου
Διευθύντρια της Κ.Υ. των ΓΑΚ
Λέκτορας, Τμήμα Αρχαιολογίας,
Βιβλιοθηκονομίας & Μουσειολογίας
Ιόνιο Πανεπιστήμιο